

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/158/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313228234
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1313228234.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcov v 1. rade: U. U. , narodená dňa X.X.XXXX, trvale bytom K., XXXX U. T. d'D., XX S. du L., v 2. rade: N.. T. L. , narodený dňa X.XX.XXXX, trvale bytom X., X. č. XX, obaja zastúpení JUDr. Ladislavom Sirankom, advokátom, Košúty č. 485, proti žalovanému: Y. L. , narodený dňa X.X.XXXX, trvale bytom X., G. č. 11, zastúpený spoločnosťou JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., IČO: 47 232 757, Bratislava, Žilinská č. 14, za ktorú koná JUDr. Milan Ficek, o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobcov v 1., 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 8. septembra 2020, č.k. 21 C 255/2013-246, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 8. septembra 2020, č.k. 21 C 255/2013-246, vo výroku II. m e n í tak, že žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, na ktorej povinnosti sa podieľajú žalobcovia, každý, v rozsahu 50 %.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, na ktorej povinnosti sa podieľajú žalobcovia, každý, v rozsahu 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III. uznesením zo dňa 8.9.2020, č.k. 21 C 255/2013-246, I. konanie zastavil; II. žalovanému priznal voči žalobcom v 1., 2. rade náhradu trov konania v pomere úspechu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti uznesenia samostatným uznesením. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 10.12.2013, ktorou sa právna predchodkyňa oboch žalobcov Q. L., narodená dňa XX.X.XXXX, zomrela dňa XX.X.XXXX, zastúpená poručníčkou - žalobkyňou v 1. rade, domáhala, aby bol žalovaný povinný vydať jej X-izbový byt č. XX, nachádzajúci sa na 9. poschodí bytového domu v X., na G. č. XX, garáže - box č. XXX v X., na L. ulici, ukradnuté vybavenie bytu a zaplatenie nešpecifikovanej náhrady škody vzniknutej za vyhodnené vybavenie bytu a za roky nemožnosti užívania bytu titulom vrátenia daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka. Zmenou žaloby, ktorú pripustil uznesením zo dňa 13.5.2015, č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) 21 C 255/2013, sa žalobkyňa domáhala určenia, že nehnuteľnosti - byt č. XX, nachádzajúci sa na 9. poschodí bytového domu v X., na G. č. XX, súpisné č. XXXX so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie B. T. a nebytový priestor - garážový box č. X - XXX na prízemí, situovaný v X., na L. ulici garážového domu súpisné č. XXXX spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach garážového domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie B. T., patrili ku dňu 15.01.2014 do výlučného vlastníctva Q. L., rod. O., narodená dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom X., G. č. XX. Prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že v priebehu konania zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 14 C128/2009 sa vedie konanie s totožnými sporovými stranami o určenie nehnuteľností patriacich do výlučného vlastníctva Q. L., ku dňu XX.X.XXXX totožného znenia ako uvedeného vyššie, ktorého pôvodným predmetom bolo určenie neplatnosti darovacej zmluvy a

ktoré znenie žaloby žalobcovia v 1., 2. zmenili podaním v konaní vedenom pod sp.zn. 14C 128/2014, doručeným súdu dňa 20.11.2014. Z dôvodu, že konanie vedené pod sp.zn. 14 C 128/2009, bolo právoplatne skončené dňa 14.12.2019 a žalobe oboch žalobcov voči žalovanému bolo vyhovené v znení žalobného návrhu totožného ako sa domáhajú aj v tomto konaní, vzali žalobcovia v 1., 2. rade podaním doručeným súdu dňa 4.9.2020 žalobu späť v celom rozsahu.

2.1. Uznesenie v časti zastavenia konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 C.s.p. a dôvodil tým, že konanie zastavil, nakoľko žalobcovia v 1., 2. rade vzali pred prvým pojednávaním žalobu v celom rozsahu späť a súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nebol potrebný.

2.2. Výrok o náhrade trov konania prvoinštančný súd odôvodnil ustanoveniami § 256 ods. 1, § 262 ods. 2 C.s.p. a žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcom v 1., 2. rade v pomere úspechu 100 % s poukazom na zavinené späťvzatie žaloby zo strany žalobcov v 1., 2. rade, o ktorej výške rozhodnu samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

3. Proti tomuto uzneseniu vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanému voči žalobcom v 1., 2. rade náhradu trov konania v pomere úspechu 100 %, podali včas odvolanie žalobcovia v 1., 2. rade dôvodiac tým, že nie je spornou skutočnosťou, že predmetom konania, procesne ukončeného napadnutým rozhodnutím, je otázka legitímnosti požiadavky vrátenia daru zo strany žalovaného žalobkyne, resp. oboch žalobcom, ako právnym nástupcom žalobkyne. Procesná stránka veci sa zásadne zmenila ešte počas konania po smrti žalobkyne, právnej predchodkyne žalobcov v 1., 2. rade, v dôsledku čoho si procesná situácia vyžadovala zmenu petitu. Z predložených listinných dôkazov totiž nie je sporné, že žalovaný výzvu daryne na vrátenie daru zo dňa 12.11.2013 prevzal dňa 27.11.2013, v dôsledku čoho nastala iná právna situácia v otázke vlastníctva darovaných nehnuteľností. Za takejto právnej situácie a pre účely právnej istoty, ale v neposlednom rade vo vzťahu k v tom čase existujúcemu zápisu v katastri nehnuteľností, bolo nevyhnutné domáhať sa určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam v prospech právnej predchodkyne. Je pravdou, že sporové strany navrhli zhodne prerušenie konania z dôvodu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 14 C 128/2009 až do jeho právoplatnosti. V konaní, ktoré bolo dôvodom prerušenia, bolo právoplatne určené, že byt č. 36, na 9. poschodí, situovaný v X., G. č. XX, bytový dom súpisné č. XXXX, nachádzajúci sa v okrese X. III, mestskej časti X. B. T., katastrálne územie B. T., ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX katastra nehnuteľností vedeného Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor; nebytový priestor - garážový box č. X - XXX, prízemie, situovaný v X., L. ulica, garážového domu súpisné č. XXXX, nachádzajúci sa v okrese X. III, mestskej časti X. B. T., katastrálne územie B. T., ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach garážového domu o veľkosti XXXX/XXXXXX, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastra nehnuteľností vedeného Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, patrili ku dňu 15.1.2014 do výlučného vlastníctva Q. L., rod. O., narodená dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom X., G. č. XX. Bolo tak nielen fakticky, ale aj právne určené vlastníctvo daryne bez ohľadu na dôvody, či už titulom neplatnosti darovacej zmluvy alebo titulom legitímnosti požiadavky a splnenia podmienok na vrátenie daru. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 6.12.2012 sp.zn. 5 Cdo/31/2011, resp. jeho odôvodnenie, sa nemôžu stotožniť s názorom vtedajšieho právneho zástupcu žalovaného (podanie doručené súdu dňa 2.7.2015), že v konaní, ktorého rozhodnutie napádajú, existuje prekážka litispendencie. Ďalej uviedli, že pre účely rozhodnutia vo veci náhrady trov konania majú za to, že prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nerešpektoval pri svojom rozhodovaní stav veci, nielen uvedený v právoplatnom rozhodnutí odôvodňujúcim prerušenie konania, ale aj ten, ktorý je zdokladovaný listinnými dôkazmi založenými v spise. Z týchto dôkazov nesporne vyplýva, že žalovaný, okrem iného, bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu v Pezinku zo dňa 23.3.2011 sp.zn. 3 T 262/2011, na tom skutkovom základe, že si prisvojil vec na škodu daryne tým, že sa jej zmocnil, čím daryni spôsobil väčšiu škodu. V spojitosti s právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 6.5.2019, č.k. 14 C 128/2009-1049, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.10.2019, č.k. 7 Co 230/2019-1094, i dokladmi založenými v spise je evidentné, že bol dosiahnutý účel nielen zákonnosti, ale aj spravodlivosti určenia vlastníctva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Za takéhoto stavu veci uvedené skutočnosti zdokladované už označenými listinnými dôkazmi v súdnom spise odôvodňujú aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p., nakoľko ide o dôvody hodné osobitného zreteľa. Odvolaciemu súdu preto navrhli uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmeniť a žiadnej zo sporových strán náhradu trov konania nepriznať.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov v 1., 2. rade uviedol, že odvolanie neobsahuje obligatórne zákonné náležitosti odvolania v zmysle § 363 C.s.p., pretože odvolacie dôvody tvrdené v podanom odvolaní nemajú oporu v samotnom texte odvolania a všetky tri odvolacie dôvody sú v odvolaní iba vymenované bez toho, aby mali reálny základ v obsahovej stránke odvolania. Pritom každý odvolací dôvod sa má riadne odôvodniť, nie iba tvrdiť bez toho, aby mal reálnu oporu v texte odvolania. Z podaného odvolania vyplýva, že žalobcovia v 1., 2. rade sú toho názoru, že o výroku o náhrade trov konania malo byť rozhodnuté aplikujúc ustanovenie § 257 C.s.p., ale prvoinštančný súd o trovách rozhodol v súlade s ustanovením § 256 ods. 1 C.s.p., teda aplikujúc zásadu zodpovednosti za zavinenie z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany oboch žalobcov. Poprel tvrdenia uvedené v podanom odvolaní, z ktorých sa druhá strana snaží vyvodiť zdanie existencie „dôvodov hodných osobitného zreteľa“, nakoľko žiadne takéto dôvody v danom prípade neexistujú, preto sú žalobcovia v 1., 2. rade povinní niesť zodpovednosť za svoju procesnú aktivitu tak, ako o tom bolo rozhodnuté. Odmietol aj očierňovanie, ktorého sa obaja žalobcovia nedokázali vyvarovať ani v podanom odvolaní, k čomu sa vyjadrovať nebude, keďže to pre posúdenie odvolania odvolacím súdom nepovažuje za nevyhnutné. Konštatoval, že v prejednávanej veci nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali odklon od aplikácie všeobecnej zásady zodpovednosti za zavinenie. Navyše uplatnenie žalobcami v 1., 2. rade spomenutého ustanovenia je výnimkou a ako každú výnimku aj túto treba v práve vykladať reštriktívne, pričom musí súčasne zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (napr. R 34/1982). Zákon (Civilný sporový poriadok) pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Žalobcovia v 1., 2. rade ale vo svojom odvolaní nijako relevantne nevymedzili výnimočné okolnosti (tieto ani netvrdili), ani domnelé dôvody hodné osobitného zreteľa. Poukázal na ustálenú judikatúru (napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2 M Cdo 17/2009; sp.zn. 5 Cdo 67/2010, sp.zn. 3 M Cdo 46/2012) a na to, že nemožno § 257 C.s.p. považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), pretože ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti - dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu (nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Zo všetkých uvedených skutočností, zo skutkového a právneho stavu prejednávanej veci i samotného podaného odvolania vyplýva, že neexistujú žiadne právne relevantné okolnosti, ktoré by mali za následok odklon od zásady zodpovednosti za zavinenie, teda v danom konaní nie sú naplnené podmienky pre aplikáciu § 257 C.s.p. Naopak na aplikáciu § 256 ods. 1 C.s.p., ktorý aplikoval súd prvej inštancie sú naplnené všetky zákonné predpoklady. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ustanovením § 256 ods. 1 C.s.p. je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 563/01; sp.zn. I. ÚS 469/04). Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ľarchu toho, kto sa iba bránil. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia žaloby, či už úplného alebo čiastočného, z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania a odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa nepodarilo odstrániť. Aplikujúc vyššie uvedené teoretické východiská na prejednanú vec treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že žalobcovia v 1., 2. rade, ktorí vzali podanú žalobu späť, procesne zavinili toto konanie a aj jeho zastavenie, preto pri absencii výnimočných okolností a dôvodov hodných osobitného zreteľa nemožno dospieť k inému záveru, než k tomu, že sú povinní nahradiť mu trovy konania. Odvolaciemu súdu preto

navrhol odvolanie oboch žalobcov odmietnuť, alternatívne uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku ako vecne správne potvrdiť; žiadal trovy odvolacieho konania.

5. Žalobcovia v 1. 2. rade sa k vyjadreniu žalovaného k ich odvolaniu nevyjadrili.

6. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec bez nariadenia pojednávania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.] a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v 1., 2. rade voči uzneseniu súdu prvej inštancie v napadnutom výroku je nedôvodné.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že právna predchodkyňa žalobcov v 1., 2. rade Q. L. sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 10.12.2013 domáhala od žalovaného vrátenia daru, a to X-izbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 9. poschodí bytového domu v X., na G.. XX, garáže - box č. XXX v X., na L. ulici, ukradnutého vybavenia bytu a finančného odškodnenia za vyhodnené vybavenie bytu a za roky, počas ktorých nemohla svoje nehnuteľnosti užívať. Prvoinštančný súd uznesením zo dňa 13.5.2015, č.k. 21 C 255/2013-124, na návrh žalobcov v 1., 2. rade ako právnych nástupcov po zomrelej žalobkyni Q. L., pripustil zmenu žaloby, ktorou žiadali určiť, že predmetný byt a garáž patrili ku dňu 15.1.2014 do výlučného vlastníctva Q. L.. Podaním doručeným prvoinštančnému súdu dňa 4.9.2020 žalobcovia v 1., 2. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzali žalobu zo dňa 2.12.2013, ktorou sa ich právna predchodkyňa domáhala vrátenia daru späť v nadväznosti na prípis Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 25.8.2020, osobitne však s prihliadnutím na rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 6.5.2019, č.k. 14 C 128/2019-1049, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.12.2019 a ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.10.2019, č.k. 7 Co 230/2019-1094.

8. Ďalej z obsahu spisu odvolací súd zistil, že právna predchodkyňa žalobcov Q. L. sa už žalobou doručenou Okresnému súdu Pezinok dňa 15.12.2008, postúpenou Okresnému súdu Bratislava III. dňa 4.11.2009 domáhala voči žalovanému ako žalovanému v I. rade, určenia neplatnosti darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 13.11.2007 uzavretou medzi ňou ako daryňou a žalovaným ako obdarovaným, ktorej predmetom bolo darovanie vyššie uvedeného bytu a garáže, ktoré konanie bolo vedené pod sp.zn. 14 C 128/2009. Tým, že v priebehu konania žalobkyňa Q. L. zomrela (dňa XX.X.XXXX), jej právnymi nástupcami sa stali, rovnako ako v tomto konaní, U. U. a N.. T. L. ako žalobcovia v 1., 2. rade. Uznesením zo dňa 21.11.2014, č.k. 14 C 128/2009-721, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3.12.2014, súd pripustil zmenu žaloby na návrh oboch žalobcov tak, aby bolo určené, že predmetný byt a garáž patrili ku dňu 15.1.2014 do výlučného vlastníctva Q. L.. Ďalej odvolací súd zistil, že predmetné konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 14 C 128/2019, uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 2.10.2015 (č.l. 162 spisu); uznesením zo dňa 20.5.2020, č.k. 21 C 255/2013-233, súd pokračoval po prerušení v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 21 C 255/2013. Žalobcovia v 1., 2. rade vzali žalobu späť potom ako boli súdom prvej inštancie vyzvaný (výzvy zo dňa 14.7.2020 a dňa 25.8.2020), aby oznámili či trvajú na žalobe, nakoľko nadobudol právoplatnosť rozsudok v konaní vedenom pod sp.zn. 14 C 128/2009, ktorého predmet je totožný so žalobným nárokom v tomto konaní.

9. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia v 1., 2. rade späťvzatím žaloby procesne zavinili, že sa konanie muselo zastaviť. Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane (§ 256 ods. 1 C.s.p.). V prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatia žaloby, súd iba skúma to, či ku dňu podania žaloby bola žaloba podaná dôvodne, rozhodujúci je teda stav, ktorý je tu v deň podania žaloby. Vnútorňá pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatiu žaloby ho nezavaruje procesnej zodpovednosti na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalujúcej i žalovanej).

10. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom, či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej

požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie strany sporu, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati žaloby.

11. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcov v 1., 2. rade v ich odvolaní, že prvoinštančný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nerešpektoval stav veci, a to nielen uvedený v právoplatnom rozhodnutí odôvodňujúcom prerušenie konania, ale aj ten, ktorý je zdokladovaný listinnými dôkazmi založenými v spise, pretože zákonné ustanovenie § 144 C.s.p. rešpektuje žalobcu ako dominus litis. Späťvzatie žaloby je procesný úkon žalobcu voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritórne nerozhodlo. Vo vzťahu k žalobcovi nie je súd oprávnený skúmať, aké dôvody ho viedli k takémuto dispozitívnemu úkonu. Otázku, či a ktorá strana zavinila zastavenie konania, otázku dôvodnosti podanej žaloby môže súd posudzovať čisto z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, nakoľko by išlo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej. Žalobcovia v 1., 2. rade sa rozhodli, že v začatom konaní už pokračovať nebudú, zobrali žalobu späť potom ako bolo právoplatne rozhodnuté vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 14 C 128/2009 tak, že bolo určené, že predmetné nehnuteľnosti (byť a garáž) patrili ku dňu 15.1.2014 do výlučného vlastníctva Q. L. (č.l. 214 spisu), t.j. išlo o totožný predmet konania ako v tomto konaní, takže procesne zavinili zastavenie konania. Uvedená skutočnosť, ani to, že žalovaný bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 23.3.2011, sp.zn. 3 T 262/2011 na skutkovom základe, že si prisvojil vec na škodu darkyne tým, že sa jej zmocnil, čím darkyni spôsobil väčšiu škodu, nie je možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, nakoľko na trestné konanie vedené voči žalovanému bolo prihladnuté v dedičskom konaní po zomrelej Q. L. (žalovaný nededil podľa § 469 Občianskeho zákonníka).

12. Ustanovenie § 257 C.s.p. umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane sporu, ktorá inak mala právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Aplikácia tohto ustanovenia zákona pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy len v tých v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania; vyjadruje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok (a všeobecnej zásady ohľadne náhrady trov konania, vyjadrenej v § 255 ods. 1 C.s.p.). Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, pričom výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, sociálne, zárobové a iné pomery všetkých strán sporu a tiež na okolnosti, ktoré viedli sporové strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. V prípade tohto zákonného ustanovenia ide predovšetkým o to, aby sa rozhodnutie o náhrade trov nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane sporu a neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je zároveň fixované moderačné absolútné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania.

13. V posudzovanej veci odvolací súd vyhodnotiac okolnosti, ktoré žalobcov v 1., 2. rade, resp. ich právnu predchodkyňu, viedli k uplatneniu nároku na súde a postoj sporových strán v konaní, nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by súd žalovanému nemal priznať náhradu trov konania. Právna predchodkyňa oboch žalobcov podala voči žalovanému predmetnú žalobu o vrátenie daru, ktorý mu darovala darovacou zmluvou zo dňa 13.11.2007 (darovanie predmetných nehnuteľností), pričom počas konania došlo k zmene žaloby zo strany žalobcov v 1., 2. rade na určenie, že predmetné nehnuteľnosti v čase smrti vlastnila ich právna predchodkyňa, keďže počas konania zomrela. V čase podania predmetnej žaloby ale už prebiehalo konanie o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 13.11.2007 na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 14 C 128/2009, v ktorom rovnako žalobcovia v 1., 2. rade (ako právni nástupcovia po zomrelej žalobkyni Q. L.) zmenili žalobu a žiadali určiť, že predmetné nehnuteľnosti patrili ku dňu smrti Q. L. do jej vlastníctva.

14. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď napadnutým uznesením rozhodol o trovách sporových strán podľa procesného zavinenia na zastavení konania (§ 256 ods. 1 C.s.p.), keďže v prejednávanej veci nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre postup podľa § 257 C.s.p.

príčom žalobcovia v 1., 2. rade ani nepreukázali, že zaplatením trov konania žalovanému bude značne zasiahnuté do ich majetkových práv, nakoľko vôbec netvrdili, že by ich osobné, majetkové, sociálne, zárobkové a iné pomery boli také, že by prichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 257 C.s.p. Navyše aplikáciu uvedeného ustanovenia zákona pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatnili obaja žalobcovia až v odvolacom konaní.

15. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o trovách konania nepotvrdil, ale zmenil podľa § 388 C.s.p. a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, na ktorej povinnosti sa podieľajú žalobcovia, každý, v rozsahu 50 %, pretože zistil, že uznesením Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 19.12.2016, č.k. 30 D 423/2014-146, v spojení s opravným uznesením zo dňa 30.1.2017, č.k. 30 D 423/2014-171, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.1.2018, č.k. 7 CoD 2/2018-200, bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva po poručiteľke, t.j. právnej predchodkyne žalobcov Q. L., podľa dedičských podielov (žalobcovia v 1., 2. rade, každý, nadobudol dedičstvo v podiele 1/3) a žalobcovia v 1., 2. rade by bez tohto určenia nevedeli v akom rozsahu majú žalovanému zaplatiť náhradu trov konania. Prvoinštančný súd teda pochybil, keď vo výroku, ktorým rozhodol o náhrade trov konania vyslovil, že žalovanému priznáva náhradu trov konania voči žalobcom v 1., 2. rade bez určenia v akom rozsahu je každý zo žalobcov povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na čl. 2 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Súd prvej inštancie preto, podľa názoru odvolacieho súdu nerozhodol správne, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania neformuloval výrok rozhodnutia tak, aby bol materiálne vykonateľný a zároveň, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Ďalej odvolací súd dôvodí, že súd prvej inštancie nedôsledne aplikoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania ustanovenie § 262 ods. 1 C.s.p., pretože nesprávne priznal žalovanému náhradu trov konania, namiesto priznania nároku na náhradu trov konania, keď rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy; prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhoduje o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnosti skončenia veci.

16. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný (odvolací súd zmenil výrok II. napadnutého uznesenia o trovách konania iba do jeho formulácie), priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie zastavené (I.), nebol napadnutý odvolaním, a preto nadobudlo právoplatnosť.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).